

Ministerstvo životního prostředí
Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Rámcové zásady lesního hospodaření pro typy přírodních stanovišť v územích soustavy Natura 2000 v České republice

Základní doporučení pro hospodářské soubory

únor 2004

edice PLANETA 2004

Odborný časopis pro životní prostředí

Ročník XII, číslo 3/2004

ISSN 1213-3393

MK ČR E 8063

Vydává Ministerstvo

životního prostředí

Vršovická 65, 100 10 Praha 10

tel. 267 122 549

fax: 267 126 549

Titul PLANETA má registrováno

Ministerstvo životního prostředí a

časopis vychází 4 až 6x ročně jako

monotematická čísla věnovaná pro-

blematice životního prostředí.

PŘEDMLUVA

Vstupem České republiky do EU přibude i v ochraně přírody mnoho nejrůznějších povinností. Jednou z nich je i vytvoření české části soustavy chráněných území evropského významu, zvané Natura 2000.

Vytvoření této soustavy je povinností, avšak nikoli konečným cílem. Tím je efektivní péče o soustavu tak, aby byl naplněn základní všeobecný cíl evropské legislativy v ochraně přírody – zachování a zlepšování stavu biodiverzity. Natura 2000 je považována za nejvýznamnější nástroj k dosažení tohoto cíle. Efektivní péče (management) je tudíž základní podmínkou.

Značnou část rozlohy lokalit Natury 2000 budou zaujímat lesy. V každé lokalitě se zastoupením lesů se nutně budou nacházet dva základní typy tzv. přírodních stanovišť: jednak ty, které ve své příloze I uvádí směrnice EHS č. 92/43 – tedy takové, pro něž mají členské státy EU povinnost vyhlášovat lokality Natury 2000 – a jednak ostatní, v této směrnici neuvedené. Speciálně v lesních porostech oddělit jedny od druhých nelze. Lesní kryt je kontinuální, jakékoli jeho rozdělování může být jediné administrativní, a proto je i lokality Natury 2000 z geografického hlediska nutné chápat jako jediný celek. Pokud však jde o management jednotlivých typů stanovišť uvnitř lesních lokalit Natury 2000, zde je situace již jiná: na každé stanoviště je nutno pohlížet odděleně a stanovit zásady hospodaření a péče o jednotlivé typy přesně podle požadavků citované směrnice. Základní pravidlo je relativně jednoduché: splnit cíle směrnice a záro-

veň všude, kde to bude možné, neměnit nic na dosavadním způsobu lesního hospodaření včetně těžebních a pěstebních činností. Pro naplnění této zásady bude vždy nutné v každém konkrétním porostu stanovit, zda se jedná o „naturová“ či „ostatní“ stanoviště, a řízenou péčí zaměřit na první z nich.

Předkládaný pracovní dokument přináší rámcové zásady péče o „naturová“ stanoviště uvnitř lesních porostů. Má sloužit jako vodítko pro hospodařící subjekty, vlastníky i pracovníky ochrany přírody při rozhodování o hospodaření v „naturových“ porostech. Právě z těchto zásad by později měly vycházet plány péče, případně stanoviska orgánů ochrany přírody k LHP a LHO pro konkrétní lokality, které již bude nutné zpracovávat na míru daným podmínkám. Věřím, že tyto zásady pomohou vyvrátit neodůvodněné obavy z toho, že Natura 2000 znamená nový, restriktivní režim v krajině dosud zvláště nechráněné či zpřísnění režimu v lokalitách, chráněných dosud pro zachování jiných než lesních fenoménů.

Dokument je pojat jako vysloveně pracovní a počítá se s jeho případnou revizí. Zda a kdy k ní dojde, záleží na reakci odborné veřejnosti a kvalifikovaných připomínkách, které uvítáme jako základ pro další diskusi.

RNDr. Petr Roth, CSc.
ředitel odboru mezinárodní ochrany biodiverzity
Ministerstva životního prostředí, Praha

OBSAH

TEXTOVÁ ČÁST

1. Úvod.....	4
2. Základní hospodářská doporučení	4
2.1. Velikost seče	5
2.2. Obmýtí	5
2.3. Obnovní doba.....	5
2.4. Meliorační a zpevňující dřeviny	5
3. Vysvětlivky	6

PŘÍLOHY TEXTOVÉ ČÁSTI

Přehled typologického systému ÚHÚL.....	8
Orientační převod biotopů ČR na soubory lesních typů	9

Přehled typů lesních přírodních stanovišť soustavy Natura 2000 vyskytujících se v ČR a jejich převod na biotopy	11
--	----

Literatura.....	12
-----------------	----

TABULKOVÁ ČÁST

Přehled základních hospodářských doporučení pro přírodní stanoviště soustavy Natura 2000 na úrovni cílových hospodářských souborů	13
--	----

1. ÚVOD

Tento materiál vznikl na základě potřeby vyjasnění základních principů hospodaření v lesních porostech lokalit soustavy Natura 2000. Přípravu materiálu zadalo Ministerstvo životního prostředí Agentura ochrany přírody a krajiny ČR. Dokument vychází z návrhu, který pro daný účel zpracoval Ing. Jiří Smejkal. Do výsledné podoby pak bylo dílo formováno řadou konzultací a oponentur jak na úrovni resortu životního prostředí, tak i mimo něj. Posláním dokumentu je nastavit rámce pro obnovu nejzachovalejších lesních porostů spadajících do soustavy Natura 2000 v souvislosti s ochranou typů přírodních stanovišť (habitatů) uvedených v příloze I směrnice Rady č. 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících druhů živočichů a rostlin (zkráceně směrnice o stanovištích). Cílem je dlouhodobě udržet současný stav, který odpovídá stavu příznivému z hlediska ochrany přírody ve smyslu směrnice o stanovištích, resp. nepřipustit jeho zhoršení. Nejdůležitější obecné požadavky na hospodaření v lesních porostech soustavy Natura 2000 lze formulovat takto:

- nezvyšovat podíl geograficky nepůvodních dřevin
- při výchově a obnově přednostně odstraňovat invazní geograficky nepůvodní dřeviny
- včasnými a pravidelnými výchovnými zásahy upravovat složení druhové skladby ve prospěch klimaxových dřevin, neopomíjet úpravu druhové skladby porostů vzniklých živelně v důsledku pěstebního zanedbání (např. čisté jasaniny, čisté habřiny)
- do lesních porostů vnášet chybějící dřeviny přirozené druhové skladby
- klást důraz na přirozenou obnovu porostů a s tím spojené jemnější způsoby hospodaření a dostatečnou ochranu proti zvěři
- preferovat členitější prostorovou výstavbu porostů, tu lze docílit pestřejší druhovou skladbou, delší obnovní dobou a vhodnými výchovnými zásahy
- při obnovách porostů s vyšším než minimálním zastoupením (podle vyhlášky č. 83/1996 Sb.) původních MZD v žádném případě tento podíl nesnižovat. Naopak se doporučuje, aby byl postupně zvyšován až na úroveň přirozeného zastoupení těchto dřevin. Reálně se zdá být cca 50 % navýšení v jednom obnovním cyklu (např. ze současného 20 % zastoupení zvýšit na 30 %). Viz § 31 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích. V porostech s nižším než minimálním zastoupením MZD bude dosaženo alespoň podílu MZD, tak jak uvádí pro jednotlivé CHS vyhláška MZE č. 83/1996 Sb.
- při hospodaření v lesích neopomíjet význam mrtvého dřeva v lesním ekosystému. Jeho účast v porostech lze zajistit mimo jiné ponecháním jednotlivých stromů přirozené dřevinné skladby (zejména doupných) na dožití a posléze do úplného rozpadu dřevní hmoty na místě.

Předkládaný materiál vymezuje určitý rámec požadavků resortu MŽP na hospodaření v lesních porostech soustavy Natura 2000 v ČR, kde jsou předmětem ochrany typy přírodních stanovišť. Na této úrovni nelze postihnout možné odchylky od stanovených modelů, které si vyžadají specifika určitých místních podmínek, či překryv ochrany

typu přírodního stanoviště a živočišného nebo rostlinného druhu. Konkrétní a detailně rozpracovaná ochranná opatření pro lokality soustavy Natura 2000 budou předmětem plánů péče. Orgán ochrany přírody může v lokalitách soustavy Natura 2000 vymezit části, pro které bude plán péče zpracován do porostního detailu a části, ve kterých budou požadavky ochrany přírody dostatečně vyjádřeny rámcovými směrnici hospodaření.

Tabulková část tohoto díla rozebírá základní hospodářská doporučení pro porostní typy dřevinnou skladbou blízké modelům přirozené dřevinné skladby souborů lesních typů sdružených v příslušném cílovém hospodářském souboru. Ten je vymezen na základě podobných stanovištních podmínek a upravuje hlavní, meliorační a zpevňující a nejčastější vtroušené dřeviny.

Materiál neřeší hospodaření v porostech s dřevinnou skladbou výrazněji odlišnou od modelu potenciální přirozené skladby (které se rovněž budou vyskytovat v územích soustavy Natura 2000) a to i těch, které jsou vedeny jako typy přírodních stanovišť byt méně zachovalé a se sníženou reprezentativností. Pro méně zachovalé typy přírodních stanovišť bude třeba základní hospodářská doporučení a následně rámcové směrnice hospodaření formulovat v plánech péče podle místních podmínek a s ohledem na výše uvedené obecné požadavky. Předpokládá se, že v případech nejméně zachovalých typů přírodních stanovišť, podobně jako v případech biotopů zcela pozměněných (mapovaných jako X), povede pouhé dodržování ustanovení platného zákona č. 289/95 Sb. o lesích a jeho prováděcích předpisů k zlepšení současného stavu. Úkolem orgánů ochrany přírody bude v takových typech stanovišť v rámci lokalit soustavy Natura 2000 pouze důsledně kontrolovat dodržování těchto právních předpisů. Pokud však budou k dispozici vhodné finanční nástroje umožňující podporu změny stavu takových porostů k lepšímu nad rámec zmíněné legislativy, mohou v nich být, na základě formulace zájmu ochrany přírody a s využitím příslušného nástroje, realizována další opatření vedoucí ke změně stavu.

Toto dílo neřeší požadavky na ochranu druhů vázaných na lesní ekosystémy. Ty budou předmětem plánů péče a musí být stanoveny individuálně pro každou lokalitu a každý druh. Předkládaná hospodářská doporučení se rovněž nevztahují na lesní porosty v soustavě stávajících MZCHÚ, v I. zónách CHKO a I. a II. zónách národních parků. V těchto územích je uplatňován ochranný režim vyplývající z ustanovení zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, který zpravidla svým rozsahem překračuje rámec tohoto materiálu. Pokud však předkládané zásady nejsou v rozporu s bližšími ochrannými podmínkami ZCHÚ nebo jeho částí, uplatnění daných hospodářských doporučení se pochopitelně nevylučuje.

2. ZÁKLADNÍ HOSPODÁŘSKÁ DOPORUČENÍ

Lesní zákon č. 289/1995 Sb. a příslušné vyhlášky stanoví některé zákazy, omezení, předpisy a doporučení tak,

aby byl les, který tvoří nenahraditelnou složku životního prostředí, zachován, bylo o něj pečováno a byl obnovován tak, aby plnil všechny své funkce. Kromě obecně platných povinností zákon č. 289/1995 Sb. a vyhláška č.83/1996 Sb. stanoví některá omezení (maximální velikost seče) a základní hospodářská doporučení, která jsou diferencována podle cílových hospodářských souborů a porostních typů. Vymezení cílových hospodářských souborů je uvedeno v příloze č. 4 k vyhlášce č.83/1996 Sb. Tato základní hospodářská doporučení slouží k odvození závazných ustanovení lesního hospodářského plánu, kterými jsou maximální celková výše těžeb, minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku (pro státní lesy a lesy ve vlastnictví obcí) a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu.

2.1 VELIKOST SEČE

V lesním zákoně č. 289/1995 Sb., § 31 odst. 2 je stanovena maximální velikost sečí takto: „Při mýtní těžbě úmyslné nesmí **velikost holé seče** překročit jeden ha a její šíře na exponovaných hospodářských souborech jednonásobek a na ostatních stanovištích dvojnásobek průměrné výšky těžebního porostu. Šířka mýtné seče není omezena při domýcení porostních zbytků a porostů menších než jeden ha. V odůvodněných případech může orgán státní správy lesů při schvalování plánů nebo při zpracování osnovy nebo na žádost vlastníka lesa povolit výjimku ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče, a to

- a) na hospodářském souboru přirozených borových stanovišť na písčitých půdách a na hospodářském souboru přirozených lužních stanovišť do velikosti 2 ha holé seče bez omezení šíře
- b) na dopravně nepřístupných horských svazích delších než 250 m, nejedná-li se o exponované hospodářské soubory do velikosti 2 ha holé seče.“

Dále se v § 31, odst. 3 stanoví: „V hospodářských souborech na mimořádně nepříznivých stanovištích v lesích ochranných je při obnově porostů přednostně uplatňováno použití clonných sečí a výběrů.“

Velikost obnovní seče je na jednu stranu ovlivňována technologickými možnostmi, na druhou stranu požadavky na ochranu půdy, využitím přirozeného zmlazení, potřebou zavádět meliorační a zpevňující dřeviny. V soustavě Natura 2000 je třeba citlivěji využívat přirozené zmlazení cílových dřevin a dřevin přirozené dřevinné skladby, vytvářet pro ně příznivé podmínky a doplňovat v porostech ty dřeviny přirozené druhové skladby, které ve stávajících porostech chybějí. Na mimořádně nepříznivých stanovištích a exponovaných hospodářských souborech jsou zákonem stanovené limity, vzhledem k potřebám ochrany stanoviště, přijatelné. V ostatních hospodářských souborech, ve kterých jsou ustanovení lesního zákona méně přísná, bude nutné podle potřeby volit menší prvky a jemnější způsob hospodaření tak, aby velikostí seče byla co nejméně narušena kontinuita vývoje jednotlivých složek celého ekosystému.

2.2 OBMÝTÍ

I když lesní zákon v § 33 odst. 4 uvádí : „Provádět těžbu mýtnou úmyslnou v lesních porostech mladších než 80 let je zakázáno; v odůvodněných případech může orgán státní správy lesů....povolit výjimku....“, je obmýtí pro jednotlivé hospodářské soubory obecně stanovováno v rozmezí tak, jak je doporučuje příloha č.3 k vyhlášce č.83/1996 Sb. Zde je obmýtí stanoveno s ohledem na přírůstové poměry, produkční cíl (sortiment), zdravotní stav, ohrožení, hledisko obnovy a další faktory.

V soustavě Natura (mimo MCHÚ a možné ojedinělé výjimky) není zdůvodnitelné prodloužení obmýtí proti doporučení vyhlášky. Vznikaly by tím ztráty na přírůstu, na kvalitě, zhoršení výchozích podmínek pro přirozenou obnovu, zvyšuje se riziko kalamitních škod a v neposlední řadě by bylo nutné tento požadavek finančně kompenzovat, což pokud to nevyplývá z požadavků evropské legislativy, by bylo neodůvodnitelnou zátěží státního rozpočtu.

Zvláštní zmínku si zasluhuje obmýtí buku „pod vlivem imisí“, které je uváděno ve vyhlášce 150 let, rozpětí (140 – 160). Tento údaj reflektoval více obecnou situaci v imisních oblastech v 80. letech 20. století, /nadměrné těžby v poškozených jehličnatých porostech, neúnosné stavy vysoké zvěře, která likvidovala přirozené zmlazení buku, abnormální zastoupení věkových stupňů bukových porostů/ než reálné pěstební potřeby těchto porostů. Proto v tabulkovém přehledu základních hospodářských doporučení se tyto porosty nevyšlují zvlášť a obmýtí buku se doporučuje kratší.

2.3 OBNOVNÍ DOBA

Rychlost postupu obnovy, respektive délka obnovní doby, určují jak dalece bude možno využít přirozenou obnovu, jak se podaří obnovit stinné dřeviny, jak členitá bude prostorová výstavba obnovovaných porostů. Je zřejmé, že při použití jemnějších způsobů obnovy bude délka obnovní doby při horní hranici rozpětí vyhláškou doporučené obnovní doby (eventuálně o 10 let delší) : orientačně 20 – 30 let pro slunné dřeviny, 30 – 40 let pro stinné dřeviny, delší ve výjimečných případech při přechodu k výběrnému hospodářskému způsobu.

V tabulkové části díla jsou pro některé porostní typy zvýrazněny horní příp. spodní hranice navrhovaného intervalu obnovní doby. Zvýraznění představuje doporučenou hodnotu parametru.

2.4 MELIORAČNÍ A ZPEVNŮJÍCÍ DŘEVINY

Lesní zákon v § 24 odst. 2 stanoví, že „**minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin** při obnově porostu“ je závazným ustanovením lesního hospodářského plánu. Minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin a jejich výčet pro jednotlivé hospodářské soubory uvádějí přílohy č. 3 a č. 4 k vyhlášce č.83/1996 Sb.

Doporučená cílová druhová skladba porostu je v příloze č. 4 k vyhlášce členěna na dřeviny základní, meliorační a zpevňující a přimíšené a vtroušené.

Doporučená cílová druhová skladba některých cílových hospodářských souborů je s menšími korekturami (vyloučení introdukovaných a oblastně nepůvodních dřevin) z hlediska ochrany přírody zcela vyhovující (HS 19, 25, 29, 35, č. 59, 79, 02, 03 a většina souborů lesních typů v HS 01).

V cílových hospodářských souborech 71, 73, 75, 77 by měla být navržena cílová druhová skladba z hlediska ochrany přírody přijatelná. Požadovaný 15 % podíl MZD (melioračních a zpevňujících dřevin) v HS 71, 73, 75 v dnešních převážně smrkových monokulturách, případně porostech rozvrácených imisemi je na hranici pěstební zvládnutelnosti. Zvládnutí tohoto úkolu v 1. generaci obnov by znamenalo významné zlepšení.

Ve většině dalších cílových hospodářských souborů (HS 21, 23, 27, 31, č. 39, 41, 43, 45, č. 47, 51, 53, 55, č. 57) je alternativně doporučována vyhovující druhová skladba, i když reálně převažují porosty, kde základní dřevinu tvoří (respektive bude tvořit) smrk ztepilý nebo borovice lesní.

Geobotaniky je zpochybňován rozsah borů mapovaných souborů lesních typů 0M, 0K, 0O, 0P, 0Q a zahrnutých do HS 13. Větší část tohoto území bývá geobotaniky mapována do acidofilních doubrav (Natura 2000: L7.3 – Subkontinentální borové doubravy), méně do asociace *Vaccinio myrtilli-Pinetum sylvestris* Jurazsek 1928 (Natura 2000: L8.1 – Boreokontinentální bory). Moravec (1998) pro asociaci *Vaccinio vitis-idaee-Quercetum* Oberdorfer 1957 uvádí: „Ve stromovém patře převládá borovice sosna, což však může být podmíněno lidskou činností. Přimíšeny bývají dub zimní, řidčeji dub letní a bříza bělokorá... Jelikož bylo *Vaccinio vitis-idaee-Quercetum* většinou nahrazeno kulturami borovice, nelze jeho původní rozšíření spolehlivě rekonstruovat. Původní výskyt asociace lze předpokládat v západních, severních i jižních Čechách. *Vaccinio vitis-idaee-Quercetum* představuje málo produktivní les, kde lepší růstové podmínky nalézá spíše borovice sosna, než duby“. Půdy charakterizuje jako „oligotrofní středoevropské hnědozemí vyvinuté na písčitých substrátech.“ Obdobně je (včetně význačné druhové kombinace) charakterizována i asociace *Vaccinio myrtilli-Pinetum sylvestris* Jurazsek 1928. Na výzkumných mariabrunských plochách na Dokesku se přes masivní meliorační zásah nepodařilo na tato stanoviště (slt 0M) úspěšně vpravit dub.

Z hlediska soustavy Natura 2000 je na těchto stanovištích v podstatě možný dvojitý přístup:

- tyto porosty do soustavy Natura 2000 nezařazovat (nebo jen omezeně)
- respektovat omezenou možnost zavádění dubu zimního, dubu letního a buku lesního na arenických podzolech (slt 0M a lesní typy 0K2, 0K4, 0K6) na úrovni 5 – 10 % zastoupení

Poněkud příznivější podmínky jsou na lesních typech 0K1, 0K3, 0K5 (na kambizemích dystrických arenických), na slt 0O (Svěží jedlodubový bor) a v slt 1M (kde by borové porosty mohly být zahrnuty do soustavy Natura 2000 jen pokud jsou mapovány jako biotop L7.3 – Subkontinentální borové doubravy, nikoliv biotop L7.4 – Acidofilní doubravy na písku). V těchto případech lze zajistit v 1. generaci obnov

15 % MZD (dub zimní, dub letní, buk lesní – v slt 0O navíc jedli bělokorou), zejména ve vlhčích oblastech.

Obtížně zvládnutelná situace je v těch HS (respektive slt), kde měla významné zastoupení jedle. V 1. generaci obnov nelze reálně v současných porostech, kde jedle chybí, nebo se vyskytuje jen jednotlivě, docílit plošně jejího zastoupení vyššího než 5 %, v lokalitách soustředěného ochrannářského zájmu do 10 % a zcela výjimečně do 20 %.

3. VYSVĚTLIVKY

- zkratky a názvy dřevin

Zkratky dřevin jsou uvedeny podle přílohy č. 4 k vyhlášce č. 84/1996 Sb. o lesním hospodářském plánování

SM	smrk ztepilý
JD	jedle bělokorá
BO	borovice lesní
KOS	borovice kleč, kosodřevina
BL	borovice blatka, (b. bažinná)
TS	tis červený
DB	dub letní
DBZ	dub zimní
DBP	dub pýřitý (šipák)
CER	dub cer
BK	buk lesní
HB	habr obecný
JV	javor mléč
KL	javor klen
BB	javor babyka
JS	jasan ztepilý
JSU	jasan úzkolistý
JL	jilm habrolistý
JLH	jilm horský
JLV	jilm vaz
BR	bříza bělokorá
BRP	bříza pýřitá
JR	jeřáb ptačí
BRK	jeřáb břek, břek
MK	jeřáb muk, muk
TR	třešň ptačí
STR	střemcha obecná
LP	lípa malolistá
LPV	lípa velkolistá
OL	olše lepkavá
OLS	olše šedá
OS	topol osika, osika obecná
TP	topol bílý
TPC	topol černý
JIV	vrba jíva
VR	vrba bílá

- hospodářské způsoby a obnovní seče (podle J. Vokouna)

PODROSTNÍ HOSPODÁŘSKÝ ZPŮSOB – nový porost vzniká pod ochrannou těženeho porostu. Uplatňuje

se obnova clonná. Clonná seč se může členit na fázi přípravnou, semennou, prosvětlovací a domýtnou.

PP – velkoplošná clonná seč je širší než dvojnásobek průměrné šířky těžného porostu

P – maloplošná clonná seč nesmí být širší než dvojnásobek průměrné výšky těžného porostu

NÁSEČNÝ HOSPODÁŘSKÝ ZPŮSOB – nový porost vzniká v blízkosti porostní stěny jak na holé ploše, tak pod ochranou těžného porostu. Uplatňuje se obnova okrajová. Vnější okraj je tvořen holou plochou, jejíž šíře nepřekračuje průměrnou výšku těžného porostu. Vnitřní okraj je tvořen pruhem těžného porostu podél porostní stěny, kam až zasahuje přímé boční světlo. Obnovní prvky jsou ještě pod převažujícím vlivem porostního mikroklimatu, což se projevuje malým rozvojem buřeně a dosti hojnou přirozenou obnovou.

N – okrajová seč – její šíře nepřekračuje průměrnou výšku těžného porostu

HOLOSEČNÝ HOSPODÁŘSKÝ ZPŮSOB – nový porost vzniká na holé ploše, která je širší než průměrná šířka těžného porostu

H – maloplošná holá seč – nesmí překročit svou velikostí 1 ha a svojí šířkou dvojnásobek výšky těžného porostu

Lesní zákon v odůvodněných případech připouští výjimku ze stanovené velikosti nebo šířky holé seče a to v HS 13, HS 19 do velikosti 2 ha holé seče bez omezení šíře a na dopravně nepřístupných horských svazích delších než 250 m, nejedná-li se o exponovaná stanoviště do velikosti 2 ha. Podléhá schválení orgánu SSL.

HH – velkoplošná holá seč je širší než dvojnásobek průměrné výšky těžného porostu

VÝBĚRNÝ HOSPODÁŘSKÝ ZPŮSOB – těžba za účelem výchovy a obnovy porostů se časově a prostorově nerozlišuje. Uskutečňuje se výběrem jednotlivých stromů nebo jejich skupin, které jsou nežádoucí nebo mýtně zralé. Obnova porostů probíhá plynule a nepřetržitě. Těžbou se uvolňuje prostor pro nastupující generaci. Používá se výběrná seč.

V – výběrná seč

PŘEDSUNUTÉ SKUPINY NEBO ÚZKÉ PRUHY – jsou založeny většinou v předstihu uvnitř porostu a mají charakter:

p – clonný (= pruhová clonná seč, clonná skupina)

n – násečný (= násek, holá skupina – kotlík)

c) ostatní

ρ	zakmenění (např. $\rho = 0,4$ – zakmenění snížené na 40 % oproti tabulkovému)
MZD	meliorační a zpevňující dřeviny (podle vyhlášky č. 83/1996 Sb.)
15→	v kolonce MZD - znamená, že se v porostech, kde je výchozí podíl MZD obnovovaného porostu na této úrovni (a vyšší) se při obnově doporučuje zvýšení podílu MZD, nebo alespoň stávající podíl zachovat (v tomto případě 15 %)
→60	podíl MZD lze podle výchozího stavu porostu zvyšovat až na úroveň /zde/ 60 %
∞	obnovní doba nepřetržitá
f	fyzický věk porostu

Cílové hospodářské soubory jsou tvořeny hospodářsky příbuznými soubory lesních typů nebo jejich částmi. V takto vymezeném rámci jsou dány předpoklady pro odborné hospodaření a zpracování rámcových hospodářských opatření. V cílových hospodářských souborech jsou odlišeny hlavní porostní typy.

Soubory lesních typů podle přílohy č. 4 jsou vymezeny lesním vegetačním stupněm a edafickou kategorií. Do souborů lesních typů se sdružují lesní typy jako nejnižší jednotky diferenciace růstových podmínek charakterizované půdními a klimatickými vlastnostmi, kombinací druhů příslušné fytocenózy a potenciální bonitou dřevin. Zařazení porostů do lesních typů je uvedeno v lesním hospodářském plánu nebo v lesní hospodářské osnově. Přehled souborů lesních typů je uveden na str. 6.

řada	vegetační stupeň kategorie	0 bory	1 dubový	2 bukodubový	3 dubobukový	4 bukový	5 jedlobukový	6 smrkobukový	7 bukosmrkový	8 smrkový	9 kleč
extrémní	X xerotermní	0X Deapínský BOR	1X Dřínová DOUBRAVA	2X	3X Dřínová DOUBRAVA s BK	4X Deapínská BUČINA					
	Z zakrslá	0Z Reliktní BOR	1Z Zakrslá DOUBRAVA	2Z	3Z Zakrslá dubová BUČINA	4Z Zakrslá BUČINA	5Z Zakrslá jedlová BUČINA	6Z Zakrslá smrková BUČINA	7Z Zakrslá buková SMRČINA	8Z Jerábová SMRČINA	9Z1 (Smrková) 9Z2 KLEČ
Y	skeletová	0Y Roklinový BOR			3Y	4Y Skeletová dubová BUČINA	5Y Skeletová jedlová BUČINA	6Y Skeletová smrková BUČINA	7Y Skeletová buková SMRČINA	8Y Skeletová SMRČINA	9Z3 9Z4
M	chudá	0M Chuťý (db) BOR	1M Borová DOUBRAVA	2M	3M Chudá dubová BUČINA	4M Chudá BUČINA	5M Chudá jedlová BUČINA	6M Chudá smrková BUČINA	7M Chudá buková SMRČINA	8M Chudá SMRČINA	
K	kyselá normál.	0K Kyselý (dbbk) BOR	1K Kyselá DOUBRAVA	2K	3K Kyselá buková DOUBRAVA	4K Kyselá BUČINA	5K Kyselá jedlová BUČINA	6K Kyselá smrková BUČINA	7K Kyselá buková SMRČINA	8K Kyselá SMRČINA	9K Klečová SMRČINA
kyselá	N kamenitá	0N Smrkový BOR	1N Kamenitá (hb) DOUBRAVA	2N	3N Kamenitá kyselá dubová DOUBRAVA	4N Kamenitá kyselá BUČINA	5N Kamenitá kyselá jedlová BUČINA	6N Kamenitá kyselá smrková BUČINA	7N Kamenitá kyselá buková SMRČINA	8N Kamenitá kyselá SMRČINA	
	I uléhavá	1I	Ulehavá (hb) DOUBRAVA	2I	3I Ulehavá kyselá dubová BUČINA	4I Ulehavá kyselá BUČINA	5I Ulehavá kyselá jedlová BUČINA	6I Ulehavá kyselá smrková BUČINA	7I Ulehavá kyselá buková SMRČINA	8I Ulehavá kyselá SMRČINA	
S	středně bohatá	1S	(hb) DOUBRAVA na písčích	2S	3S Svěží buková DOUBRAVA	4S Svěží BUČINA	5S Svěží jedlová BUČINA	6S Svěží smrková BUČINA	7S Svěží buková SMRČINA	8S Svěží SMRČINA	
F	svahová				3F	4F Svahová dubová BUČINA	5F Svahová jedlová BUČINA	6F Svahová smrková BUČINA	7F Svahová buková SMRČINA	8F Svahová SMRČINA	
C	vysýchavá	0C Hedový BOR	1C Suchá habrová DOUBRAVA	2C	3C Vysýchavá buková DOUBRAVA	4C Vysýchavá BUČINA	5C Vysýchavá jedlová BUČINA				
živná	B bohatá normál.	1B	Bohatá habrová DOUBRAVA (s bk)	2B	3B Bohatá buková DOUBRAVA	4B Bohatá BUČINA	5B Bohatá jedlová BUČINA	6B Bohatá smrková BUČINA	7B Bohatá buková SMRČINA		
	W vápencová			2W	3W Vápencová (bazic.) buková DOUBRAVA	4W Vápencová (bazic.) BUČINA	5W Vápencová (bazic.) jedlová BUČINA				
H	hlinitá	1H	Sprašová habrová DOUBRAVA	2H	3H Hlinitá buková DOUBRAVA	4H Hlinitá BUČINA	5H Hlinitá jedlová BUČINA	6H Hlinitá smrková BUČINA			
D	hlinitá	1D	Obohatená hb DOUBRAVA	2D	3D Obohatená buková DOUBRAVA	4D Obohatená BUČINA	5D Obohatená jedlová BUČINA	6D Obohatená smrková BUČINA	7D Obohatená buková SMRČINA		
obohacená humusem	A kamenitá	1A	Javorchabrová DOUBRAVA	2A	3A Lipodubová DOUBRAVA	4A Lipová BUČINA	5A Klenová BUČINA	6A Klenová smrková BUČINA	8A Klenová SMRČINA		
	J suťová	1J	Habrová JAVOŘINA	3J Lipová JAVOŘINA 3J9 Roklinová JAVOŘINA nižší stupeň	5J Suťová (jlimo-jasanová) JAVOŘINA 5J9 Roklinová JAVOŘINA vyšší stupeň						
L	lužní	1L 1L9	Jilmový LUH Dubová JASENINA	2L	3L Potůční LUH Jasanová OLŠINA		5L Montánní (jasanová) OLŠINA	6L LUH olše šedé			
U	údolní	1U	Toplový LUH	3U	Javorová JASENINA		5U Vlhká jasanová JAVOŘINA				
V	vlhká	1V	Vlhká habrová DOUBRAVA	2V	3V Vlhká buková DOUBRAVA	4V Vlhká dubová BUČINA	5V Vlhká jedlová BUČINA	6V Vlhká smrková BUČINA	7V Vlhká buková SMRČINA	8V Podmačená klenová SMRČINA	
O	střed. bohatá	0O	1O9 Podmačená hdb DOUBRAVA	2O9	3O9 Podmačená dbdb DOUBRAVA	4O9 Podmačená dbbk BUČINA	5O9 Podmačená jdbk BUČINA	6O9 Podmačená smbk BUČINA	7O9 Podmačená buSM		
P	kyselá	0P	1P Svěží jdbb BOR	2P	3P Jedlobuková DOUBRAVA	4P Svěží dubová JEDLINA	5P Svěží (buková) JEDLINA	6P Svěží smrková JEDLINA	7P Svěží jedlová SMRČINA		
Q	chudá	0Q	1Q Chuťý jdbb BOR	2Q	3Q Chudá jedlová DOUBRAVA	4Q Chudá dubová JEDLINA	5Q Chudá JEDLINA	6Q Chudá smrková JEDLINA	7Q Chudá jedlová SMRČINA	8Q Podmačená chudá SMRČINA	
T	chudá	0T	1T9 Březová OLŠINA	(2T)	3T Podmačená chudá jedlová DOUBRAVA	4T Podmačená chudá dubová JEDLINA	5T Podmačená chudá JEDLINA	6T Podmačená chudá smrková JEDLINA	7T Podmačená chudá buSM	8T Podmačená zakrslá SMRČINA	
G	středně bohatá	0G	1G Vrbová OLŠINA	(2G)	3G Podmačená jedlová DOUBRAVA	4G Podmačená dubová JEDLINA	5G Podmačená JEDLINA	6G Podmačená smrková JEDLINA	7G Podmačená buSM	8G Podmačená SMRČINA	
R	středně bohatá				4R Svěží reliktní SMRČINA		6R Svěží rašelinná SMRČINA	8R Vrchovištní SMRČINA	9R Vrchovištní KLEČ		
R	chudá	0R	Rašelinný BOR		3R Kyselá reliktní SMRČINA		5R (Rašelinná) borová SMRČINA	7R Kyselá rašelinná SMRČINA			

Orientační převod biotopů České republiky na soubory lesních typů (ÚHÚL 1971)

kód biotopu	název biotopu	soubory lesních typů	c í l o v ý HS
R 3.1	Otevřená vrchoviště	9R	01
R 3.2	Vrchoviště s klečí	9R	01
A 7	Kosodřevina	9Z	03
A 8.1	Subalpínské křoviny s vrbou laponskou	9Z	03
A 8.2	Vysoké alpínské listnaté křoviny	9Z	03
L 1	Mokřadní olšiny	1T, 1G	29
L 2.1	Horské olšiny s olší šedou	6L	01
L 2.2	Údolní jasanovo-olšové luhy	1T, 1G	29
		2L, 3U	19
		3L, 5L	29, (19)
L 2.3	Tvrdé luhy nížinných řek	1L, (1U)	19
L 2.4	Měkké luhy nížinných řek	1U	19
L 3.1	Hercynské dubohabřiny	1C	21
		1I	23
		1S, 1H, 1B, 1D, 1V, 1O, 2S, 2H, 2B, 2D, 2V, 2O	25
		(1P)	27
		(2X)	01
L 3.2	Polonské dubohabřiny	3F	41
		3C	31
		3S, 3H, 3D	45
L 3.3	Karpatské dubohabřiny	2I	23
		2S, 2H, 2B, 2O	25
L 3.4	Panonské dubohabřiny	1A, 1C	21
		1S, 1B, 1D, 1V, 1O	25
		2X	01
L 4	Suťové lesy	1J, 3J, 5J, 6J	01
		1A, 2A	21
		3U	19
		5U	51, (55)
L 5.1	Květnaté bučiny	3X, 3Z, 4Z, 5Z, 6Z	01
		3F, 3A, 4F, 4A	41
		3B, 3D, 4S, 4H, 4B, 4D	45
		3O, (4O), 4V	47
		4C, 5C	31
		5F, 5A, 6F	51
		5H, 5B, 5D, 6S, 6H, 6B, 6D	55
		5V, (5O), 6V	57
L 5.2	Horské klenové bučiny	6A	51
		6V	57
		7V, 8V	77
		8A	71
L 5.3	Vápnomilné bučiny	3X, 4X	01
		3A, 4A	41
		3C, 4C	31
		3W, 4W, 5W	35
L 5.4	Acidofilní bučiny	0N	(13)→ 53
		3Z, 3Y, 4Z, 4Y, 5Z, 5Y, 6Z, 6Y	01
		3M, 4M	23
		3N, 4N	41
		3K, 3I, (3S), 4K, 4I, (4S),	43
		(3O), 4O, 4P, 4Q	47
		5N, 6N	51
		5M, 5K, 5I, 6M, 6K, 6I	53
		(5S, 6S)	55(→ 53)
		5O, 5P, 5Q, 6O, 6P, 6Q	57
		4G, 5G	59

L 6.1	Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy	1X	01
		1C	21
		(1H)	25
L 6.2	Panonské teplomilné doubravy na spraši	1X	01
		1C	21
		(1H)	25
L 6.3	Panonské teplomilné doubravy na písku	1S	(23), 25
		1D	25
L 6.4	Středoevropské bazifilní teplomilné doubravy	1X, (1Z, 2Z)	01
		1C, 2C, (2A)	21
		(1I)	(23)
		1H, 1B, 1D, 1W, 1O, 2S, 2H, 2B, 2W	25
L 6.5	Acidofilní teplomilné doubravy	1Z	01
		(1C)	(21)
		1K	23
L 7.1	Suché acidofilní doubravy	2Z	01
		1N, 2N	21
		(2C)	(21)
		1K, 2M, 2K	23
		(2S)	23
L 7.2	Vlhké acidofilní doubravy	0O	13
		1P, 1Q, 2P, 2Q, 3P, 3Q	27
		(2O)	(25)
		2T, 3T	39
		2G, 3G	59
L 7.3	Subkontinentální borové doubravy	0K, 1M	13
		(2M ??)	(23)
L 7.4	Acidofilní doubravy na písku	č. 1M	13
		1S	23
L 8.1	Boreokontinentální bory	0Z, 0Y	01
		(0C ??), 0M, 0P, 0Q	13
L 8.2	Lesostepní bory	č. 0X, č. 2Z	01
		č. 2C	21
L 8.3	Perialpidské hadcové bory	0X, č. 0C	01
		0C	13
L 9.1	Horské třtinové smrčiny	7Z, 7Y, 8Y	01
		8Z, (8Y, 8N, 8K, 8S)	02
		7N, (8N)	71
		7M, 7K, (7S), (8M, 8K)	73 (02)
		7S, (8S)	75
		9K	03
L 9.2	Rašelinné podmáčené smrčiny	0G, 3R, 4R, 5R, 6G, 6R	59
		7O, 7P, 7Q, 8O, 8P	77
		6T, 7T, 7G, 7R, 8Q, 8T, 8G	79
		8R	01
L 9.3	Horské papratkové smrčiny	7F, 7A	71
		7B, (7S, 8S ??)	75
		7V, 8V	77
		8F, 8A	02
L 10.1	Rašelinné březiny	(č. 0O)	13
		(č. 0T)	39
		(č. 0R)	01
L 10.2	Rašelinné brusnicové bory	č. 0G	39
		č. 0R	01
L 10.3	Suchopýrové bory kontinentálních stanovišť	0T	39
		č. 0R	01
L 10.4	Blatkové bory	č. 0R, č. 9R	01

Poznámka k tabulce 3: Uvedený převod není a nemůže být zcela vyčerpávající. Přechodné typy je třeba řešit podle podmínek konkrétní lokality.

**PŘEHLED TYPŮ LESNÍCH PŘÍRODNÍCH STANOVIŠŤ SOUSTAVY NATURA 2000
VYSKYTUJÍCÍCH SE V ČESKÉ REPUBLICE A JEJICH PŘEVOD NA BIOTOPY.**

Typ přírodního stanoviště soustavy Natura 2000 (* hvězdička označuje prioritní stanoviště)	Biotopy
Lesy	
9110 Bučiny asociace <i>Luzulo-Fagetum</i>	L5.4 Acidofilní bučiny
9130 Bučiny asociace <i>Asperulo-Fagetum</i>	L5.1 Květnaté bučiny
9140 Středoevropské subalpínské bučiny (s javorem – Acer a šťovíkem horským – <i>Rumex arifolius</i>)	L5.2 Horské klenové bučiny
9150 Středoevropské vápencové bučiny (<i>Cephalanthero-Fagion</i>)	L5.3 Vápnomilné bučiny
9170 Dubohabřiny asociace <i>Galio-Carpinetum</i>	L3.1 Hercynské dubohabřiny L3.2 Polonské dubohabřiny
9180 * Lesy svazu <i>Tilio-Acerion</i> na svazích, sutích a v roklicích – prioritní stanoviště	L4 Suťové lesy
9190 Staré acidofilní doubravy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>) na písčitých pláních	L7.2 Vlhké acidofilní doubravy
91D0 * Rašelinný les – prioritní stanoviště	R3.2 Vrchoviště s klečí (<i>Pinus mugo</i>) L9.2A Rašelinné smrčiny L10.1 Rašelinné březiny L10.2 Rašelinné brusnicové bory L10.3 Suchopýrové bory kontinentálních rašelinišť L10.4 Blatkové bory
91E0 * Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>) – prioritní stanoviště	L2.1 Horské olšiny s olší šedou (<i>Alnus incana</i>) L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy L2.4 Měkké luhy nížinných řek
91F0 Smíšené lužní lesy s dubem letním (<i>Quercus robur</i>), jilmem vazem (<i>Ulmus laevis</i>) a jilmem habrolistým (<i>Ulmus minor</i>), jasanem ztepilým (<i>Fraxinus excelsior</i>) nebo jasanem úzkolistým (<i>Fraxinus angustifolia</i>) podél velkých řek atlanstské a středoevropské provincie (<i>Ulmion minoris</i>)	L2.3 Tvrdé luhy nížinných řek
91G0 * Panonské dubohabřiny – prioritní stanoviště	L3.3 Karpatské dubohabřiny L3.4 Panonské dubohabřiny
91H0 * Panonské šipákové doubravy – prioritní stanoviště	L6.1 Perialpidské bazifilní teplomilné doubravy
91I0 * Eurosibiřské stepní doubravy – prioritní stanoviště	L6.2 Panonské teplomilné doubravy na spraši L6.3 Panonské teplomilné doubravy na písku L6.4 Středoevropské bazifilní teplomilné doubravy L6.5A Acidofilní teplomilné doubravy, porosty s kručinkou chlupatou (<i>Genista pilosa</i>)
9410 Acidofilní smrčiny (<i>Vaccinio-Piceetea</i>)	L9.1 Horské třtinové smrčiny L9.2B Podmáčené smrčiny L9.3 Horské papratkové smrčiny

LITERATURA:

CHYTRÝ MILAN, KUČERA TOMÁŠ, KOČÍ MARTIN (2001): Katalog biotopů České republiky, Agentura ochrany přírody a krajiny Praha

MORAVEC JAROSLAV (1998): Acidofilní doubravy, Přehled vegetace České republiky, svazek 1, Academia Praha

MORAVEC JAROSLAV, HUSOVÁ MIROSLAVA, CHYTRÝ MILAN, NEUHAUSLOVÁ ZDENKA (2000): Hygrofilní, mezofilní a xerofilní opadavé lesy, Přehled vegetace České republiky, svazek 2, Academia Praha

HUSOVÁ MIROSLAVA, JIRÁSEK JAROSLAV, MORAVEC JAROSLAV (2002): Jehličnaté lesy, Přehled vegetace České republiky, svazek 3, Academia Praha

MÍCHAL IGOR, PETŘÍČEK VÁCLAV A KOL. (1999): Péče o chráněná území, II. Lesní společenstva, Agentura ochrany přírody a krajiny Praha

POKORNÝ JIŘÍ, ROTH PETR (2001): NATURA 2000, Otázky a odpovědi, Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

PRŮŠA EDUARD (2001) : Pěstování lesů na typologických základech, Lesnická práce, Kostelec n. Č. L.

SMEJKAL JIŘÍ (2003): Zásady lesního hospodaření pro typy přírodních stanovišť v územích soustavy Natura 2000 v České republice, rukopis

UNAR PAVEL (2003): Obecné zásady hospodaření v lesních porostech chráněných v souvislosti s budováním soustavy NATURA 2000, rukopis

ÚSTAV PRO HOSPODÁŘSKOU ÚPRAVU LESŮ
BRADÝS N. LAB. (2002): Oblastní plány rozvoje lesů, Přírodní lesní oblasti ČR, stručný přehled – stav k 30.6.2001, příloha Lesnické práce č.9/2002

VOKOUN JIŘÍ (1997): Hospodářská doporučení podle hospodářských souborů a podsouborů, Příloha časopisu Lesnická práce 1/97, MZe ČR

Zákon č.114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny

Zákon č.289/1995 Sb. (lesní zákon)

Vyhláška č.83/1996 Sb. o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů

Přehled základních hospodářských doporučení pro přírodní stanoviště soustavy Natura 2000 na úrovni cílových hospodářských souborů

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby		porostní typ	hospodářský způsob	ob- mýtí	obmýtí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	MZD						vyhl.	uprav.		
13	0M	BO8	DBZ1 BR1 BK	-	BO nepřirůstavé	PP (ρ = 0,4), N	140	20 - 30	5 - 15	5 - 10	zranění pudy, rychlé odclonění náletů	L8.1
	0K	BO7-8	DBZ1 BK1 BR1	-	BO běž. kvality	H + výstavky, N	120	20 - 30		10 - 15	zranění pudy	L7.3
	0N	BO+3 SM+3 BK→	BK4-6 JD1-2 DBZ BR	JR (JV KL JLH)	SM-BO SM-(BO) + BK	nN nN	120 120	30 - 40 30 - 40	15 - 25 25 →		v porostech s vyšším zastoupením MZD udržet event. zvýšit	L5.4
	0C	BO7-10	BŘ+1 JD DBZ	SM+2	BO nepřirůstavé	N, (V)	120	20 - 30	10	10	extrémní lokality : jednotlivý výběr	L8.3
	0O	BO4-6	(DB,DBZ)/2-3 JD1-2 BR+1 BK	SM	BO kvalitní	nN	120	20 - 30	15	15	JD do předsumutých kotlíků Ÿ	L7.2
	0P	BO5-6	(DB,DBZ)/2-3 JD+1 BR1-2	SM	BO běž. kvality	pN, (P)	120	20 - 30	15 →	15	kvalitní DB předržet	L8.1
	0Q	BO5-7	(DB,DBZ)+1 JD+1 BR1-2	SM+1 OS+1	BO nepřirůstavé	pN, (P)	130	20 - 30		10 - 15	DB = krycí dřevina	L8.1
	1M	BO3 DBZ,DB →	(DBZ,DB)/5-6 BR+1 LP+1 JR HB		BO běž. kvality	H + výstavky, N	120	20 - 30	15	15	DB = výplňová a krycí dřevina (možno vpravit pomístnou síj)	L7.4 (L7.3)
19	1L	DB→	DB4-5 (JL,JLV)2 HB1 LP1 JV1 BB	JS1 (JSU) TPC OL BK STR	DB kvalitní * DB nekvalitní JS (> 50 %)	P, H (+DB výstavky) (P), H H	150 120 90	20 10 - 20 10 - 20	15	70 - 90	Dub je zde podle vyhlášky č.83/1996 Sb. dřevina základní i MZD. S ohledem na možnost pěstování jiné hlavní dřeviny (orešák černý, šlechtěné topoly) je stanoven minimální podíl MZD nízkého (15 %). V soustavě NATURA ztrácí takto stanovený minimální podíl MZD původní smysl. • JSU (=jasan úzkolistý) pouze na jižní Moravě Ÿ TP (= topol bílý) jen jižní Morava	L2.3 L2.2 - L2.3 L2.4
	2L	DB→ JS3-4	DB1-5 (JL,JLV)1-2 (JV,KL)1-2 HB LP STR	OS+1 OL	DB JS	pH, P H	150 90	20 10 - 20		50 - 60		L2.2 - L2.3
	1U	TPC(TP) 3-4	DB1-3 (JL,JLV)1-2 OL2-3 VR(bílá, křehká)2-3 LP	JS1-2 (JSU)	listnaté smíšené	H, N	110	10 - 20	50			L2.4
	3U	JS3-4	BK1-3 JD2 (JV,KL)1-2 DB LP JL JLV OL	HB SM	JV - JS	N, P	90	20 - 30		50		L2.2 L4
	* 1L – kvalitní dub je vhodné předržet až na 200 let, obmýtí ostatních tvrdých listnáčů v porostu se doporučuje 80 – 100 let, topolu 40 let											
3L, 5L → HS 29												

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby		porostní typ	hospodářský způsob	obmýt	obmýtlí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	MZD	ostatní					vyhl.	uprav.		
21	1N	DB →	DBZ8 HB1 BR1 LP	BO	DB běžné kval.	130	110 - 150	20 - 30	30	→ 100	Předpokládá se, že nebudou do soustavy NATURA 2000 zahrnuty borové, nebo akátové porosty. V porostech s příměsí AK se doporučuje redukovat podíl AK již při výchově, v porostech s příměsí BO při obnově. * nepravé kmenoviny není třeba vylučovat z přirozené (generativní) obnovy. (Jedná se o vegetativně uchované původní populace)	L7.1
	2N	DB →	DBZ5-7 BK3 LP+2 BR	BO	DB nekvalitní *	110	80 - 120	20 - 30				L7.1
	1C	DB →	(DBZ,DB)7-9 HB+1 LP1-2 BRK+1									L3.1 L3.4 L6.1 L6.2 L6.4 L6.5 č.L6.5
	2C	DB →	DBZ4-7 BK2-3 HB1 LP+2	(BO)*								L6.4 č.L7.1 (L8.2)
	1A	DB →	DBZ2-3 DB3-4 LP1-2 HB1-2 JV+1 BK BRK									L4 (L3.4)
	2A	DB →	(DB,DBZ)4-5 BK1-2 LP1-2 JV1-2 HB+1									L4
<i>exponované typy 2M, 2K; exponované typy 2S, 2B, 2D, 2C → HS 31; chudé typy 3N, 4N → HS 41; exponované typy 3M, 4M → HS 41</i> * BO jen slt 2C1												
23	1K	DB →	DBZ6-9 BK+1 LP+1 HB+1	BR2-3 JR	DB běžné kval.	130	110 - 150	20 - 30	25	70 →	* nepravé kmenoviny	L6.5 L7.1
	2K	DB →	(DBZ,DB)3-7 BK3-4 LP+2 BR JD	BO BR JR	DB nekvalitní *	110	80 - 120	20 - 30		→ 100	Listnaté (dubové) porosty na těchto stanovištích nejsou příliš časté.	L7.1
	1I	DB →	DBZ 6-8 HB1-2 LP1-2 BR BK	BO BR OS						→ 100		č.L3.1 L6.4
	2I	DB →	(DBZ,DB)5-7 BK2-3 LP3 JD	BO						→ 100		L7.1
	2M	DB →	(DBZ,DB)4-7 BK2-3	BR1-2 BO+1						70 →		L7.1
	1S -	DB →	(DBZ,DB)7-8 HB1-2 LP+1	BO1 BR						→ 90		L7.4
	2S -	DB →	(DBZ,DB)4-6 BK3-6 HB+1 JD							→ 100		L7.1
1S -, 2S - = chudší typy 3M, 4M → HS 43; chudší typy 3K, 3I → HS 43; 5M → HS 53; 1C, 2C → HS 21; 3C → HS 31												

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby			porostní typ	hospodářský způsob	obmytí	obmytí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	MZD	ostatní						vyhl.	uprav.		
25	1S	DB →	(DBZ,DB)7-8 HB1-2 LP+-1	BO1 BR	DB kvalitní i běžné kvality	pN, (P)	160	130 - 200	20 - 30	20	→ 90 → 100	Dub je zde podle vyhlášky č.83/1996 Sb. dřevina základní (jedná) i MZD.	L3.1 L3.4 L6.3
	2S	DB →	(DBZ,DB)4-6 BK3-6 HB+-1 JD		DB nekvalitní *	pN, (P)	120	100 - 130	20 - 30		→ 100	* nepravé kmenoviny	L3.1 L3.3 L6.4
	1B	DB →	DBZ2-5 DB3-5 LP2-3 HB1-2 BK+-1 JV+-1 BRK+-1 BB+-1								→ 100	Je třeba omezit agresivní zmlazení jasanu a habru.	L3.1 L3.4 L6.4
	2B	DB →	(DBZ,DB)5-6 BK2-3 HB+-1 LP+-2								→ 100		L3.1 L3.3 L6.4
	1W	DB →	DBZ2-5 DB3-5 LP2-3 HB1-2 BK+-1 JV+-1 BRK+-1 BB+-1								→ 100		L3.1 L6.1 L6.4
	2W	DB →	(DBZ,DB)5-6 BK2-3 HB+-1 LP+-2								→ 100		L3.1 L6.4
	1H	DB →	(DB,DBZ)8 HB2 LP								→ 100		L3.1 L6.2 L6.4
	2H	DB →	(DB,DBZ)5-6 BK2-3 HB+-1								→ 100		L3.1 L3.3 L6.4
	1D	DB →	(DB,DBZ)6-8 LP1-2 JV1 HB+-1 JS+-1 JL+-1								→ 100		L3.1 L3.4 č.L6.3 L6.4
	2D	DB →	(DB,DBZ)6 BK1 LP1 JV1 HB1 JL								→ 100		L3.1
	1V	DB →	DBZ2-3 DB2-3 JS2 (JL,JLV)1 LP1-2 HB1-2 JV+-1	OL							→ 100		L3.1 L3.4
	2V	DB →	(DB,DBZ)4-5 JD1-2 BK+-1 JS+-1 JV+-1 KL+-1 (JL,JLV)+1	OL							→ 100		L3.1
	1O	DB →	DBZ3-4 DB3-4 HB1 LP1-2	OS+-1 BK BR BO SM							→ 100		L3.1 L3.4 L6.4
	2O	DB →	DB3-6 BK+-2 JD2-3 LP+-2 HB	OS1-2							→ 90 → 100		L3.1 L3.3

Poznámka : Kromě exponovaných typů Ý 1S, 2S kromě chudších typů

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby		porostní typ	hospodářský způsob	obmýtí	obmýtí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	MZD						vyhl.	uprav.		
27	1P	DB →	(DB,DBZ)5-7 BR2 OS1	SM1 BO1	BO porosty s DB,JD	120	100 - 140	30	20	20 →	Listnaté (dubové) porosty na těchto stanovištích jsou vzácné.	L7.2
	2P	DB →	(DB,DBZ)5-6 BK1 JD2-3 OS1 BR+-1	(BO)	DB porosty (často s BO)	130	110 - 140	20 - 30	50	50 →	Jedle se v současných porostech vyskytuje jen sporadicky. Budou-li do soustavy NATURA zařazeny i BO porosty s pouhou příměsí dubu a jedle, je v 1. generaci reálná jen dílčí změna druhové skladby.	L7.2
	1Q	DB →	(DB,DBZ)5-6 BR2-3 OS1 BK1	BO								L7.2
	2Q	DB →	(DB,DBZ)6 BK+-1 JD2 BR1 OS+-1	BO								L7.2
	3Q	DB →	(DB,DBZ)5 BK1 JD3 BR1 OS	BO+-1								L5.4
	4Q	DB →	(DB,DBZ)4 JD4 BK1 BR1 OS	BO+-1						± 50		L5.4
29	5Q	-	JD5-7 BK+-2 BR1-2 OS+-2 DB DBZ	SM+-1 BO OL+-1	BO porosty s DB,JD	120	100 - 140	30	20 →			L5.4
3P → HS 47; 00, 0P, 0Q → HS 13												
31	1T		OL7-8 (BRP,BR)1-2 DB	SM1-2	OL porosty	80	80 - 90	20 - 30	70	70 →	Jasan není veden jako MZD	L1
	1G		OL9-10 VR+-1	LP OS BRP JS DB VRkeř								L1
	3L	JS3-4 OL →	OL6-7 JV KL	JL DB	OL porosty s JS	90	80 - 100	20	60 - 70			L2.2
	5L	JS+-1 OL →	OL7-8 KL	SM2 JLH					70			L2.2
	3C	BK →	BK6 DBZ3 LP1		BK porosty	130	120 - 140	30 - 40	30	→ 100	Buk je zde podle vyhlášky č.83/1996 Sb. dřevina základní i MZD.	L3.2 L5.1
35	4C	BK →	BK7 DBZ2 JD1 LP		DB porosty	130	120 - 140	30				L5.1
	5C	BK →	BK4-7 JD3 LP+-2 KL+-1	JR								L5.1
	3W ^E	BK →	BK4-6 DBZ2-3 HB1-2 JD+-2 JV KL LP									L5.3
	4W ^E	BK →	BK8 JD1-2 DBZ+-1 LP+-1									L5.3
	5W ^E	BK →	BK5-6 JD4 KL1									L5.3
3W^E, 4W^E, 5W^E = exponované typy Ÿ sušší typy 3A, 4A → HS 41; sušší typy 5A → HS 51												
35	3W	BK →	BK4-6 DBZ2-3 HB1-2 JD+-2 JV KL LP		BK porosty	130	120 - 140	30 - 40	70	→ 100	Buk je zde podle vyhlášky č.83/1996 Sb. dřevina základní (jediná) i MZD.	L5.3
	4W	BK →	BK8 JD1-2 DBZ+-1 LP+-1		DB porosty	130	120 - 140	30				L5.3
	5W	BK →	BK5-6 JD4 KL1									L5.3
Poznámka : Kromě exponovaných typů												

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby		porostní typ	hospodářský způsob	obmýtlí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	ostatní					vyhl.	uprav.		
39	0T	BO7-8	(BR,BRP)2-3 DB	BO ± průměrné	P	120	110 - 140	30 - 40	5-10 → 20	Jedlodubové a dubojedlové porosty prakticky neexistují. Budou-li na slt 2T, 3T, 5T zařazovány do soustavy	L10.1 L10.3 L10.2
	OG	BO6-7	(BR,BRP)1-2								
	-										
	2T		(DBZ,DB)3-6 JD2-3 (BR,BRP)1-3 OS	BO ± průměrné	pN	120	110 - 140	30 - 40	→ 40	NATURA borové porosty se zastoupením dubu a jedle, je v 1. generaci reálná jen dílčí změna druhové skladby. Je třeba uplatnit jedli a dub (ne jen BR, OS)	L7.2
	3T		(DBZ,DB)3-4 JD3-4 (BR,BRP)2-3 OS+-1	DB s BO (a JD)	pN	130	120 - 140	30 - 40	→ 40		L7.2
41	5T		JD4-6 (BR,BRP)2-3 (DBZ,DB)1-2 OS+-1						→ 30		L5.4
OG - = Podmáčený smrkový bor Ý 3R, 5R → HS 59; 6T → HS 79											
43	3N	BK →	BK5-6 (DBZ,DB)2-3 JD1-2 LP+-1	BK porosty	P, pN	130	120 - 150	30 - 40	→ 100	V HS je dostatek bukových porostů, při obnově je třeba do nich vpravit zpravidla jedli a dub, případně jilm horský (slt 3A, 4A), které chybějí.	L5.4
	4N	BK →	BK7 (DBZ,DB)1 JD2								L5.4
	3F	BK →	BK6 (DBZ,DB)2 LP1 JD1								L3.2 L5.1
	4F	BK →	BK7 JD2 LP1								L5.1
	3A	BK →	BK4-5 (DBZ,DB)1-2 LP1-2 JLH1-2 HB-1 JV1-2 KL+-1 TR								L5.1
43	4A	BK →	BK5-6 JD+-1 LP2 JV1-2 JLH								L5.1
<i>exponované typy 3K, 4K, 3S, 4S, 3B, 4B, 3D, 4D</i>											
43	3M	BK →	BK5-6 JD+-1 DBZ2-3	BR-1 BO	P, pN	130	120 - 150	30 - 40	→ 100	Při obnově je zpravidla třeba do porostů vpravit jedli (v předstihu) a dub (při domýtné seči), které chybějí.	L5.4
	4M	BK →	BK6 DBZ2 JD1	BR1 JR							L5.4
	3K	BK →	BK6 DBZ3-4 JD+-1	BR BO							L5.4
	4K	BK →	BK7 DBZ1 JD2								L5.4
	3I	BK →	BK3-6 (DB,DBZ)3 JD1-3 LP+-1								L5.4
	4I	BK →	BK7 JD2 (DB,DBZ)1								L5.4
	3S	BK →	BK5-7 JD+-3 DBZ2-3 LP-2								L5.4
	-										L5.4
43	4S	BK →	BK8 JD2								L5.4
	-										L5.4
Poznámky : 3S -, 4S - = chudší typy Ý Vyhláška č.83/96 Sb. zařazuje slt 3M, 4M do HS 23 (s ohledem na možnost pěstování borovice), bukové a převážně bukové porosty však logicky náleží do HS 43. Ý 5M, 5K, 5I → HS 53											

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby		porostní typ	hospodářský způsob	obmýtlí rozpětí	obnovní doba	% MZD vyhl.	uprav.	Poznámka	NAT URA
		základní	MZD								
45	3S	BK →	BK5-7 JD+-3 DBZ2-3 LP+-2 HB	BK porosty	P, pN	130	120 - 150	25	→ 100	Na některých majetcích (Lichtenstein) byl zejména v slt 3H pěstován dub, který zde poskytuje cenné sortimenty (a má vyšší hodnotovou produkci než buk). V soustavě NATURA by měly být tyto porosty přijatelné.	L3.2 L5.1
	4S	BK →	BK8 JD2	DB kvalitní	pN	160	140 - 180	30			L5.1
	3B	BK →	BK4-6 DBZ2-3 HB1-2 JD+-2 JV KL LP	DB běžné kval.	pN	130	120 - 140	30			L5.1
	4B	BK →	BK8 JD1-2 DBZ+-1 LP+-1	JD porosty	P	120	120 - 140	40			L5.1
	3H	BK →	BK5-6 (DB,DBZ)2-3 HB+-1 JD+-1								L3.2 L5.1
	4H	BK →	BK7-8 JD2 DB+-1 LP+-1								L5.1
	3D	BK →	BK4-6 (DB,DBZ)2-3 HB1-2 LP+-2 JD+-2 JL JV KL								L3.2 L5.1
	4D	BK →	BK6 JD1 LP2 (JV,KL)1								L5.1
Poznámka : Kromě exponovaných typů; 3S, 4S kromě chudších typů											
47	3V	BK →	BK3-5 DB3 JD+-3 (JV,KL)1 JS+-2	BK porosty	P, pN	130	120 - 150	25	50 →	S největší pravděpodobností nebudou do slt 3P, 4P soustava NATURA vkládána (pro nízkou reprezentativnost v rámci L5.4). Pokud však bude, je v 1.generaci reálná jen dílčí změna druhové skladby. Totéž do určité míry platí i pro ostatní slt, kde se i ve smíšených porostech uplatňuje významně smrk.	L5.1
	4V	BK →	BK4 JD4 DB1 (JV,KL)1	DB kvalitní	pN	160	140 - 180	30			L5.1
	3O		DB3-4 JD2-4 BK+-1 LP+-1 HB+-1								L5.1
	4O		BK1-2 DB3-4 JD4 LP1	DB běžné kval.	pN	130	120 - 140	30			L5.1
	3P		BK1 DB4-5 JD3	BO smíšené	pN	120	110 - 140	30 - 40	25 →		L5.4
	4P		BK1-2 DB3-4 JD3-4	OS BR+-1 OS+-1 BO+-1 OS SM+-1 BO+-2							L5.4
3V, 4V kromě podmáčených typů											
51	5N	BK →	BK5 JD3-4 LP+-1 KL	BK porosty	P, pN	130	120 - 150	30	→ 80 - 100	V 6.lvs budou zřejmě do soustavy NATURA zahrnuty i porosty s pře-vahou smrku. V těch je reálná v 1.generaci jen dílčí změna druhové skladby.	L5.4
	5F	BK →	BK5-6 JD4 KL+-1	(SM)							L5.1
	5A	BK →	BK3-5 JD2-3 KL2-4 LP+-1 JS+-1 JLH+-1	(SM)							L5.1
	6N	SM3-4	BK4 JD2-3 KL	BK porosty	pN	140	120 - 150	30 - 40	→ 60 - 80		L5.4
	6F	SM2	BK5 JD3								L5.1
	6A	SM1-2	JD2-3 BK3-5 KL1-2 JLH1	SM s BK (a JD)	nN, pN	120	120 - 140	40	30 →		L5.2
	5U	SM2-4	JD2-3 BK1-2 JS1-2 (KL,JV)2-3 JLH +-1	Javoro-jasanové porosty	P	110	100 - 130	40	→ 60 - 80		L4
<i>exponované typy 5M, 6M, 5K, 6K; exponované typy 5S, 6S, 5B, 6B, 5D, 6D</i>											

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby		porostní typ	hospodářský způsob	obměty rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	MZD	ostatní				vyhl.	uprav.		
53	5M*	BK →	BK5-7 JD1-5	BR+2 BO+-1 DBZ SM	BK porosty	pN		25	→ 70 - 90	V 6.lvs budou zřejmě do soustavy NATURA zahrnuty i porosty s pře-vahou smrku. V těch je reálná v 1.generaci jen díleč změna druhové skladby.	L5.4
	5K	BK →	BK5-9 JD1-5	SM+-1							L5.4
	5I	BK →	BK5 JD4	SM1							L5.4
	6M	SM3-4	BK4 JD+-1 BR+-1 JR	BO1-3	BK porosty	pN			→ 60		L5.4
	6K	SM3-4	BK4 JD2-3		SM s BK (a JD)	nN, nP (Wagner)			25 →		L5.4
	6I	SM4	BK4 JD2								L5.4
Poznámka : * Slt 5M náleží s ohledem na možnost pěstování borovice podle vyhlášky č.83/1996 Sb. do HS 43 (eventuálně do HS 23). Porosty přirozené druhové skladby a porosty se této skladbě blížeji náleží logicky do HS 53.											
55	5S	BK →	JD3-5 BK4-5 KL+-2 LP+-1	SM+-1	BK porosty	pN		25	→ 100	V 6.lvs budou zřejmě do soustavy NATURA zahrnuty i porosty s pře-vahou smrku. V těch je reálná v 1.generaci jen díleč změna druhové skladby.	č.L5.1 č.L5.4
	5B	BK →	BK5-6 JD4 KL1	(SM)							L5.1
	5H	BK →	BK6 JD4	(SM)							L5.1
	5D	BK →	BK3-6 JD3-4 KL1-2 JL1-2 JS+-1	(SM)							L5.1
	6S	SM3	JD3 BK3-4 KL+-1		BK porosty	pN			→ 70	V slt 6S ve SM porostech je vhod-ná kombinace okrajové clonné se-če (Wagnerova seč) s přesunutý-mi kotlíky, obnovní doba až nepřetržitá (→ V). V bohatších typech je vhodnější Np (buřň l)	č.L5.1 č.L5.4
	6B	SM2-3	JD2-3 BK3-6 KL+-1		SM s BK (a JD)	nP (Wagner)			25 →		L5.1
57	6H	SM2	JD2 BK6		BK porosty	pN			→ 70		L5.1
	6D	SM2	JD3 BK5 KL		SM s BK (a JD)	pN, nP			25 →		L5.1
	5V		BK2-5 JD2-4 KL1-3 JS+-2 JLH1	SM -1	BK porosty	pN		25	→ 100	V slt 5O, 6O, 5P, 6P, 5Q, 6Q budou zřejmě do soustavy NATURA zahrnuty i porosty s převahou smrku. V těch je reálná v 1.gene-raci jen díleč změna druhové skladby.	L5.1
	6V	SM2-3	JD1-4 BK3-4 KL+-2 JS+-1 JLH+-1	OL	SM s BK (a JD)	pP, pN			→ 70		L5.1
	5O		BK2-3 JD6-7 LP+-1 DB OS	SM+-1	SM s BK (a JD)	pP, pN			25 →		L5.1
	6O	SM3-5	JD4-5 BK1-2						25 →		L5.4
59	5P		BK2-3 JD6-7 LP+-1 DB OS	SM+-1 (BO)					25 →		L5.4
	6P	SM4	JD4-5 BK1-2						25		L5.4
	5Q		JD5-7 BK+-2 BR1-2 OS+-2 OL+-1 DB	SM+-1 BO					25 →		L5.4
	6Q	SM4-6	JD3-5 BK1						25		L5.4
	slt 5V, 6V mimo podmaččené typy										

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby		porostní typ	hospodářský způsob	obmýetí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA	
		základní	MZD					vyhl.	uprav.			
59	2G	DB →	JD3-4 BK+-1 LP+-1 DB1-2 OL2-3	SM porosty	pP	120	110 - 130	40	5 - 20	20 →	V slt 2G, 3G, 4G, 3V ^G , 4V ^G , 5G, 6G, 5V ^G , 6V ^G budou zřejmě do sousta-vy NATURA zahrnuty i porosty s převahou smrku. V těch je reálná v 1.generaci jen dílejší změna druho-vé skladby.	L7.2
	3G	DB →	JD5 DB2-3 OL1-2 LP BK								L7.2	
	4G	DB →	JD6 DB3 OL1 OS BK								L5.4	
	3V ^G	DB →	BK3-5 DB3 JD+-3 (JV,KL)+-1 JS+-2 OL+-1								L5.1	
	4V ^G	DB →	BK4 JD4 DB1 (JV,KL)1 OL+-1								L5.1	
	5G	SM2-3	JD6-7 OL1 BK OS						10 →		L5.4	
	6G	SM6	JD4 BK OL								L9.2	
	5V ^G		BK2-5 JD2-4 KL1-3 JS+-2 JLH1 OL	SM -1					20 →		L5.1	
	6V ^G	SM2-3	JD1-4 BK3-4 KL+-2 JS+-1 JLH+-1 OL+-1								L5.1	
	0G+	SM6 BO3	BR1						10		L9.2	
71	3R	SM6-9 BO2-3	BRP1-2 JR						5 - 20		L9.2	
	4R	SM4-10 BO+-3	JD+-2 OL+-4 BK+-1 BRP+-1								L9.2	
	5R	SM4-6 BO3-4	BRP1 OL+-1								L9.2	
	6R	SM10	JD OL						+ - 5		L9.2	
	3V ^G , 4V ^G , 5V ^G , 6V ^G = jen podmáčené typy Ÿ 0G+ = Podmáčená borová smrčina (na rozdíl od 0G- = Podmáčený smrkový bor, který náleží do HS 39)											
	7N	SM4-6	BK2-3 JD1-3 KL JR	SM porosty	pP	140	120 - 150	40	15	15	V čistých SM porostech lze docílit v 1.generaci reálně 15 % MZD	L9.1
73	7F	SM7	BK2 JD1	SM s BK (a JD)	pP	140	120 - 150	40		30		L9.3
	7A	SM3	BK3 JD2 KL2 JLH									L5.2
	exponované typy 7M, 7K, 7S Ÿ slt 8N, 8F, 8A a exponované typy 8N, 8K, 8S → HS 02											
	7M	SM3-7	BK2-3 JD1-3 BR+-1 JR	SM porosty	pN, pP	130	120 - 150	40	15	15	V čistých SM porostech lze docílit v 1.generaci reálně 15 % MZD	L9.1
	7K	SM4-7	BK2-3 JD1-3 JR	SM s BK (a JD)	pN, pP	130	120 - 150	40		30		L9.1
75	slt 7M, 7K kromě exponovaných typů Ÿ slt 8M, 8K → HS 02											
	7S	SM4-7	BK2-3 JD1-3 KL1-2	SM porosty	pN, pP	130	120 - 150	40	15	15	V čistých SM porostech lze docílit v 1.generaci reálně 15 % MZD	L9.1
											L9.3	
	7B	SM3	BK3 JD3 KL1	SM s BK (a JD)	pN, pP	130	120 - 150	40		30		L9.3
slt 7S, 7B kromě exponovaných typů Ÿ slt 8S → HS 02												

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby			porostní typ	hospodářský způsob	obmýtí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	MZD	ostatní					vyhl.	uprav.		
77	7V	SM5-7	BK1-3 JD+-3 KL+2	JLH JS OL	SM porosty	P, pN	130	40	5 - 10	15 - 30	V ± čistých SM porostech nelze docílit v 1. generaci reálně větší zastoupení MZD než jsou uvedené %	L5.2 L9.3
	8V	SM8-10	KL+-1 JR+-1 BK OL	OL						10		(L5.2) L9.3
	7O	SM6-7	JD3-4 BK+-1		SM porosty	P	130	40		10		L9.2
	7P	SM6-8	JD2-3 BK+-1							10		L9.2
	7Q	SM6-8	JD2-4							5		L9.2
	8O	SM9-10	JR+-1 BR							5		L9.2
	8P	SM9-10	JR+-1 BR							5		L9.2
	slt 7V, 8V kromě podměněných typů											
79	6T	SM4-6	JD3-5 JR	BK + BRP 1-2	SM porosty	P	120	40	5	5	Vyhláška č.83/1996 Sb., opomněla v tomto HS zařadit mezi MZD olši a v slt 7V, 8V buk a cenné listnáče.	L9.2
	7T	SM6-8	JD1-3 JR	BRP-1						5		L9.2
	7G	SM7-8	JD1-2	OL+-2						5		L9.2
	7V ^G	SM5-7	JD+-3	BK1-3 KL+-2 JLH JS OL+-1						5	Zastoupení vyhláškových MZD je možné na úrovni ± 5 %.	L9.3
	8V ^G	SM8-10	JR+-1	KL+-1 BK OL						+ - 5		L9.3
	8G	SM6-9	BRP+-1 JD	OL1-3						+ - 5		L9.2
	8Q	SM9	JR1 BR		SM porosty	P	130	40		+ - 5		L9.2
	8T	SM8-9	BRP+-2 JR+-1							5		L9.2
	7R	SM9-10	BRP+-1 JR+							+ - 5		L9.2
	7V ^G , 8V ^G = podměněné typy Ý slt 6R → HS 59											

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby			porostní typ	hospodářský způsob	obmýtl	obmýtlí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	MZD	ostatní						vyhl.	uprav.		
01	0X	BO8-9	DBZ1-2 BK BRK MK HB	SM	BO porosty	V	f	150 - f	∞	10	10		(L8.2) L8.3
	0Z	BO9	BR1 DBZ BK	SM	BO porosty					5	5 - 10		L8.1
	0Y	SM1-6 BO2-6	BK+2 DBZ+1 JD+1 BR+1	JR	BO se SM					5	→ 50		L8.1
	1X		DBZ3-5 DBP2-5 LP+2 HB+1 BRK+1 MK+1 BB+2		DB porosty					90	→ 100	postupně likvidovat akát, borovičí černou	L6.1 L6.2 č.L6.4
	2X		DB6-7 BK1-2 LP1-2 HB1 BB		DB porosty					90	→ 100		L3.4
	3X		BK7 DB2 LP1 JV JD		BK porosty					80	→ 100		L5.1 L5.3
	4X		BK5-6 DB2-3 LP1-2 BR+- 1 JV		BK porosty					80	→ 100		L5.3
	1Z		DBZ6-9 BR+-2 HB+-2 LP+- 1 BB+-1 MK+-1 BRK+-1 JV	BO+-1	DB porosty	V	f	150 - f	∞	70	→ 90 - 100	redukovat silnější podíl borovice	č.L6.4 L6.5
	2Z		DB6-8 BK2-3 BR+-1 BB	BO+-1	BO porosty	P - V	150	150	50	60	→ 90 60		L6.4 L7.1 (L8.2)
	3Z		BK5 DB3-4 BR1-2 JD	BO	BK porosty	V	f	150 - f	∞	30	→ 100	redukovat silnější podíl borovice	L5.4 č.L5.1
	4Z		BK6-7 DB1-2 BR1-2	BO+-1	BK porosty					30	→ 100		L5.4 č.L5.1
	3Y		BK5 DBZ2-4 JD+-2 BR+-1	BO KL	BK porosty					30	→ 100		L5.4
	4Y		BK6-8 DB2-3 KL+-1	BO+2	BK porosty					30	→ 100		L5.4
	5Z		BK5-7 JD1-2 BR1-2	BO1-2 SM	BK porosty					30	→ 100	předpokládá se, že převážně SM porosty nebudou zahrnuty do soustavy NATURA	L5.4 č.L5.1
	5Y		BK5-7 JD2-3 BR1-2 KL	BO SM	BK porosty					30	→ 100		L5.4
	6Z	SM4	BK4-5 JD1 BR+-1 JR		BK a BK-SM porosty	V	f	150 - f	50 - ∞	30	→ 60		L5.4 č.L5.1
	6Y	SM3-5	BK4-6 JD2-3							30	→ 60		L5.4
	7Z	SM7	BK1-2 JD1-2 BR JR		SM porosty					10	10 +		L9.1
	7Y	SM6-7	BK2 JD1 BR+-1 JR KL		SM s BK (a JD)						→ 30		L9.1
	8Y	SM9-10	JR+-1 BR		SM porosty					5	→ 10	logicky náleží do HS 02	L9.1

CHS	slt	dřeviny přirozené druhové skladby			porostní typ	hospodářský způsob	obmýtí	obmýtí rozpětí	obnovní doba	% MZD		Poznámka	NAT URA
		základní	MZD	ostatní						vyhl.	uprav.		
01	1J		DB 1-3 LP 1-2 JV 2-3 HB 1-2 BRK +2 JL +1 BB +1 JS TR		DB s JV	V	f	150 - f	∞	95	→ 100		L4
	3J		BK 1-4 LP 1-3 JV 2-3 JD 1-3 JL +1 DB +2 HB +3 BRK TR TS +2		BK s JV					90	→ 100		L4
	5J		BK 1-4 JD 1-3 KL 2-3 JL 1-2 LP 1	SM	BK s JV					60	→ 100	V porostech s vyšším zastoupením smrku, SM postupně redukovat	L4
	6L	SM2	OLS8 KL BK JD OL JIV							70	→ 80		L2.1
	0R	BO8-10	BRP +2	SM						5	5 - 20	Rašelinný bor	L10.2 L10.3
02	0R	BL8-10	BRP +2	SM						1-5	1 - 20	Blatkový bor	L10.2 L10.4
	8R	SM8-10	BRP 1-2 JR JD BK	KOS						1-5	1 - 20		L9.2
	9R	KOS9	BR	SM1						+	+		R3 L10.4
	8Z	SM8-10	JR +2 BR		SM porosty	V, P	f	150 - f	50 - ∞	+	+		L9.1
	8M	SM9-10	JR +1							+	+		L9.1
	8K	SM10	JR BK JD							+	+		L9.1
	8N	SM9-10	KL +1 JR BK							+	+		L9.1
	8S	SM10	JD BK JR							+	+		L9.3
	8F	SM10	JD BK KL JR							+	+		L9.3
	8A	SM8-9	BK 1 KL 1-2							+	+		L9.3 L5.2
03	9K	SM1-3 KOS 7-10	JŘ BR		SM s KOS KOS	(V)	f	200 - f	∞	+	+		L9.1
	9Z	SM4 KOS6	JR							+	+		A7

